Nieuwsbrief
NATIONAAL SLEEPVAART MUSEUM MAASSLUIS
GEREGISTREERD MUSEUM

Van de voorzitter



Beste lezers,

De Nieuwsbrief loopt dit jaar bijna gelijk op met de wisseltentoonstellingen. Hadden we in de laatste Nieuwsbrief het verslag van de opening van de Lego tentoonstelling, nu gaan we op 3 november de volgende tentoonstelling, met de titel “SMIT in Maassluis”, alweer openen.
In de tentoonstellingswijzer zal de link die gelegd kan worden met de opening van “Hotel Maassluis” en onze tentoonstelling duidelijk worden.
De aankleding en de sleepbootsfeer die het “nieuwe” hotel in de ”oude” Smit jas sieren is mede te danken aan de inzet en het enthousiasme van een aantal vrijwilligers van ons museum. Meer dan de moeite waard om na een bezoek aan het museum nog wat te drinken of te eten (of te overnachten) in deze sleepboothaven ambiance met prachtig uitzicht over het Scheur.
De Lego tentoonstelling was een succes en heeft veel kinderen getrokken die dan weer (gelukkig!) met begeleiding kwamen. In de maanden juni, juli, augustus en september ruim 1500 bezoekers.

Afgelopen periode zijn we weer met onze kramen actief geweest op de Wereld Haven Dagen in Rotterdam en tijdens de Furieade in Maassluis. Omdat de meeste artikelen zoals boeken, tijdschriften, schilderijen en modellen schenkingen zijn die bedoeld zijn om te verkopen, is elke opbrengst weer een netto opbrengst. Natuurlijk weer dank aan onze vrijwilligers die dit jaar bereid waren om de kramen te bemannen. Met het mooie weer was het gelukkig ook geen straf.
Het is met onze grote groep van vrijwilligers niet dat door, zoals in het bedrijfsleven, het verloop het aantal afneemt maar wel door de leeftijd beperkingen. Ik kan het géén vergrijzing noemen want alle vrijwilligers zijn grijs! Het is dus een soort van natuurlijke afvloeiing. We mogen trots zijn dat wij in vergelijk met andere door vrijwilligers gerunde musea, zeker in de zomermaanden, zulke ruime openingstijden mogen hebben.
Daar heb je veel suppoosten en ondersteunende dienstverleners voor nodig.
Om gelijk maar een beroep te doen op onze lezers; kijk eens om u heen en misschien kent u nog iemand.
Ik kan nu uit eigen korte ervaring spreken dat je bij een mooie groep van gedreven mensen komt die allemaal trots zijn op “ons” museum. Gelukkig zijn het ook mondige vrijwilligers die als zaken verbeterd moeten worden zeker aan de bel trekken.
In deze Nieuwsbrief aandacht voor het afscheid van voorzitter Karel Kaffa en penningmeester Kees Goedhart tijdens de geslaagde viering van Allemansend op de “Elbe”. Zij blijven gelukkig wel vrijwilliger en de vacatures konden worden ingevuld.
Alhoewel Sinterklaas met zijn Pieten nog niet is aangekomen hebben we al wel activiteiten op ons dak gehad. Lees daarover in het verslag van de vernieuwde webcam installatie.
Dat onze vrijwilligers niet alleen actief zijn als vrijwilliger/rondleider kunt u lezen in het verhaal van de boekuitreiking door de samensteller van “Tug Use in Port” kapitein Henk Hensen.
Helaas werd ons museum getroffen door een “Criminal Cyber Attack” wat naast een heleboel herstelwerk ook leidde tot de zeer nodige aanschaf van nieuwe ICT apparatuur. Hiervoor is een contract afgesloten met het bedrijf ACS. Een technisch verslag hierover in deze nieuwsbrief.
Alhoewel een “stand alone” systeem en dus niet onderhevig aan de “Cyber Attack” was ook de kleine vaarsimulator aan verbetering toe. Wat onze automatiseringsvrijwilligers hieraan gesleuteld hebben kunt u ook lezen.
Volgend jaar bestaat ons museum 40 jaar. Dit gaan wij alle aandacht geven al was het alleen maar om zoveel mogelijk bekendheid te genereren voor het museum. In welke vorm en opzet hoop ik in de volgende Nieuwsbrief te kunnen vertellen.
Tenslotte hoop ik veel van onze lezers op zondag 4 november te mogen begroeten op de donateursdag.

Kees van Essen, voorzitter

Vaardag 2018





In het voorjaar is er door de Stichting Sleepboothaven Maassluis een Vaardag georganiseerd. Bij de Vaardag ligt de nadruk op rondvaarten van de boten die, net als ons museum, binnen deze Stichting vallen.

Ons museum kreeg de beschikking over 2 kramen die door onze vrijwilligers werden bemand.

Onze kramen stonden dit jaar vlak bij de Waternetsteiger, enigszins uit de krachtige uit het noordwesten waaiende wind. Ruim 400 passagiers liepen langs onze kraam.
Volgend jaar wordt er een Dag van de Zeesleepvaart georganiseerd, dan kan het publiek weer genieten van een nautische markt, Shanty koren en wellicht een vlootschouw.

In 2019 bestaat ons museum 40 jaar, het Zeekadettenkorps 70 jaar en de Hudson 80 Jaar. Dat belooft wat!



Afscheid van Karel en Kees

In het verleden was het altijd gemakkelijk met toespraken voor jubilarissen en pensionado's waar je nauw mee had samengewerkt en leiding aan had gegeven.
Er zijn dan altijd wel leuke ervaringen en anekdotes te vertellen die in ieder geval tot een glimlach konden leiden.

Met Karel en Kees ligt dat wat anders want ondanks dat ik Karel goed kende als oud Smit collega en als vrienden van Leen en Janine is het toch een andere verhouding.
We nemen afscheid van jullie als voorzitter en penningmeester en van die periode heb ik maar heel kort mogen genieten. Ik zeg genieten omdat ik bij mijn eerste voorstelling aan het dagelijks bestuur en later aan het hele bestuur wel voelde dat dit een mooi stel mensen bij elkaar is. Zowel bestuur als de medewerkers.

Kees was bij deze ontmoetingen ook zeer belangstellend en hartelijk. Door de sfeer en ruimtelijke beperkingen van het museum geeft het direct een goed gevoel en het was natuurlijk geen sollicitatie.
Wat voor ieder dagelijks bestuurslid zal moeten wennen is het gegeven dat je een groep medewerkers "stuurt" die geen werknemers maar vrijwilligers zijn. Iedereen is hier vrijwilliger en zal zijn of haar best doen in wat voor vorm dan ook zijn of haar bijdrage te leveren.
Wanneer je zoals ik in maart bent aangetreden, moet ik nog veel dingen meemaken. Nu het Allemansend, straks de Furieade, vervolgens de nieuwjaarsborrel en weer openingen van nieuwe exposities.

Maar goed. Nu ook weer een stap. Het uitzwaaien van twee bestuursleden. Als bestuur doe je dingen in overleg maar ik wil Karel en Kees toch even scheiden.



Ik moest voor dit verhaal natuurlijk te rade gaan bij anderen omdat anders mijn verhaal wel erg kort zou worden.

Karel
Bestuursvergadering 27 december 2017
laatste vergadering in functie.
Deze viering van het Allemansend waar de meeste vrijwilligers zijn leek ons een juist moment om jullie uit te zwaaien als bestuurslid maar zeker niet als vrijwilliger.

Hoe is het gelopen?
In 2011 moest het bestuur vrij onverwachts op zoek naar een nieuwe voorzitter.
Via Ard Jan Kooren van Kotug International is het bestuur jou op het spoor gekomen en bleek.
al snel dat je er wel zin in had. >>>



Je had gevaren en was bekend met de sleepvaart, Supplyvaart, Smit kantoor in Singapore, Smit Havensleepdiensten Rotterdam, Smit kantoor in Houston en Kotug, en je sprak de taal van het museum.
Wat ik wel heb ondervonden is dat dat geen museale taal is en we zijn ook niet echt een museale wereld.
Als Voorzitter benoemd op 23 juni 2011 met instemming van de Raad van Toezicht en Advies.
Toen wel en we weten: het gaat wel eens anders.
Terugrekenend ben je 7 jaar voorzitter geweest.
Of je het afzwaaien bewust gedaan hebt weet ik niet na die 7 jaren... hopelijk volgen nu niet de 7 magere jaren. Opvolging ging mede door mij veroorzaakt met wat horten en stoten en uiteindelijk heb ik het stokje, of de hamer van jou overgenomen op de bestuursvergadering van 7 maart jl. waar jijzelf niet aanwezig was. Maar... daarvoor hadden we tijdens de “Schoot An” op donderdag 25 januari al de informele overdracht gedaan.
De inschrijving en uitschrijving bij de KvK was dan wel bijtijds geregeld maar de fysieke verschijning van mij was nog niet daar.

Toen jij aantrad, bracht je een enorm netwerk mee uit je werkzame leven wat handig was voor het museum om de feeling te houden met de sleepvaart in een snel veranderende en consoliderende markt.
En die consolidaties zijn doorgegaan.
Als we alleen maar kijken naar de nooit verwachte joint venture tussen Smit Haven NW Europa en Kooren. De Fairmount vloot die overgenomen werd door Boskalis. De overname van Smit door Boskalis was al beslecht toen je bij het museum begon.

Door al die voor het toenmalige bestuur nieuwe relaties die jij meebracht maar vooral ook de charme van Anna is ons donateurs bestand onder jouw bewind er bepaald niet slechter door geworden.

Terugkijkend naar de jaarverslagen
Na twee jaar concludeer je in het jaarverslag van 2012 het gestadig teruglopen van de bezoekers aantallen. Daar moet wat aan gedaan worden.
Wat weet ik niet maar het aantal is in de laatste paar jaar gestabiliseerd.

Veel aandacht voor financiële steun van sponsoren en het werven van donateurs en bemanningsleden.
In het jaarverslag van 2013 ben je positief gestemd. “Ons museum heeft een plaats die op boeiende wijze relevantie geeft in het heden en voor de toekomst”

Er waren ook serieuze problemen.
Tijdens jullie periode als bestuurslid waren er af en toe eigenlijk wel turbulente tijden vanwege de drastische gemeentelijke bezuinigingsplannen. Er werd voorgesteld dat het museum in het vervolg zijn eigen huisvestingskosten zou moeten betalen.
Gemeente Maassluis kon op andere gedachten worden gebracht wat betreft de huisvesting om de overeenkomst eenzijdig op te zeggen en het plan om ook huurpenningen die door ons niet konden worden opgebracht te gaan innen vond eveneens geen doorgang. En uiteindelijk is dit voorstel in de doofpot beland. Dit heeft uiteraard veel lobbywerk vereist.

Daarna… toen het museum in wat rustiger vaarwater kwam en we onze huisvesting weer met meer vertrouwen tegemoet konden zien, zijn er in het museum naast de diverse tentoonstellingen ook belangrijke projecten uitgevoerd op IT gebied en modernisering van de tentoonstellingszalen.
Plannen om de clustering van culturele organisaties in het Sanofipand samen te brengen konden niet worden gerealiseerd.
De vergader structuur werd aangepast en bestuursvergaderingen worden nu 5 maal per jaar gehouden. Vóór de vergadering wordt het werkoverleg gepland
Het vervolg... is nu vergaderen via Skype?? Het zou mij wat reistijd schelen maar ik hoop toch niet dat dit gebeurt.
Je was gewend snel besluiten te nemen en vooral “to the Point”. Geen onofficiële dagelijkse bestuursvergaderingen meer.

Tijdens de Schoot An wanneer jij er was werd er genoten van jouw boeiende verhalen over de ervaringen in de sleepvaart en de maritieme wereld.
Als ik bij mijn medebestuursleden te rade ga moet ik wel vermelden dat men het niet eenvoudig vond om met jou te communiceren per e-mail. Spreken van “een ramp”. SCHEEPSRAMP?? Nou dat is berging en die brengen de bergers altijd tot een goed einde.
En... geen antwoord betekent toch “akkoord”.

Kees Goedhart.
Jij werd op 11 januari 2006 benoemd als penningmeester. De juiste vaststelling van de datum dat je bij het museum bent gekomen was lastig om te achterhalen. Normaal gesproken is er een vrijwilligers overeenkomst maar van jou was die niet aanwezig. Toch is er in de notulen van de bestuursvergadering van 6 januari 2006 gevonden dat jij was benoemd tot penningmeester. >>>



>>> Je had iets gezegd van “een vrijwilligersovereenkomst teken ik niet, ik ga mij alleen met de boekhouding bezig houden”
Je kon soms wat eigenzinnig zijn maar was altijd heel coöperatief en een goede kasbeheerder voor het museum.
Jouw laatste bestuursvergadering was 27 december 2017, in totaal dus 12 jaar.
Zeer nauwgezet in de zorgen over financiële zaken.
Gaf richting en vorm aan de museumshop samen met Teunis van de Maarel.
De taak van een penningmeester is natuurlijk er voor te zorgen dat de donateurs hun bijdrage betaalden, dat de accountant de jaarrekening kon goedkeuren de zorgvuldige registratie van de bezoekers en omzetcijfers en ieder kwartaal wisten we precies hoe wij er voor stonden.

Je had op tijd gezorgd voor de opvolger Martin Boekestijn. Jouw taken heb je geleidelijk aan en met zorg overgedragen aan Martin en die volgt de registraties ook weer prima op.
Wanneer er ergens op bespaard kon worden was je er als de kippen bij, maar voor verantwoorde investeringen hoefde je nooit lang na te denken DOEN was jouw motto wanneer het verantwoord was.
Een gevleugelde uitspraak van jou was “we zijn geen beleggingsclub”.

Jij was de initiatiefnemer van het verplaatsen van de viering van het Allemansend naar Monsieur Paul na het verdwijnen van de locatie Ankerstraat.
Nu zitten we hier op de Elbe om toch nog een schip onder onze kont te hebben. De Furie had z’n beperkingen om te gaan varen maar Monsieur Paul is er nog wel bij.
Grote bewondering is er geweest voor de wijze waarop je je financiële en boekhoudkundige taken bent blijven uitvoeren ondanks de vele rugoperaties. Je kon van huis ook werken en jij en het museum had daar een grote steun aan je vrouw.

Voor beiden Karel en Kees
Terugkijkend vinden wij het jammer dat jullie het bestuur verlaten hebben.
Jullie hebben je sporen achtergelaten in het museum, sporen die ertoe hebben bijgedragen dat we een museum hebben wat niet meer weg te denken is, niet alleen in Maassluis maar ook ver daarbuiten.
Afgezien van de spannende periode rond de huisvesting was het een periode waar iedereen met plezier op kan terug kijken.

Namens het bestuur en alle vrijwilligers geweldig bedankt voor jullie inzet de afgelopen jaren.
We zijn jullie beiden daar zeer erkentelijk voor.

Kees van Essen

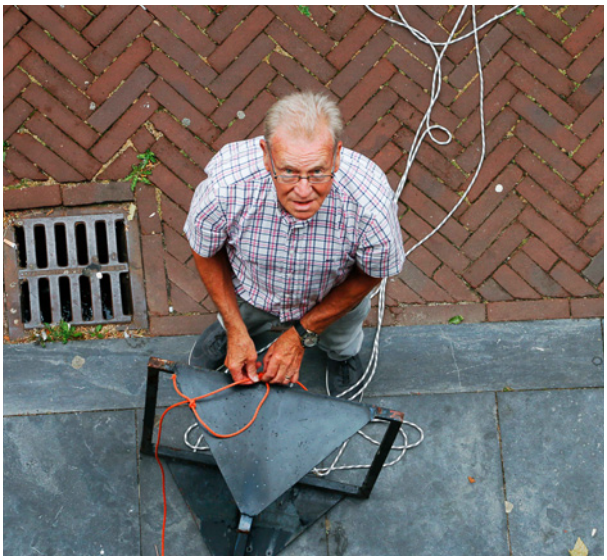


Dak activiteiten

Nadat we het enkele maanden zonder webcam hebben moeten doen, werd deze bij gunstig weer gedemonteerd van het frame dat op het dak van ons museum stond. Ja, stond want het frame was zo door het weer aangetast dat vervanging noodzakelijk bleek.
Na reparatie is de webcam op een nieuw frame geplaatst en weer in bedrijf gesteld. Op een later tijdstip zijn twee antennes, AIS- en VHF antenne, stormvast geplaatst.
De bijgaande foto's geven een indruk van de werkzaamheden van onze vrijwilligers.











De nieuwe derde editie van `Tug Use In Port' en de Braziliaanse versie van de tweede editie overhandigd aan de voorzitter van het Nationaal Sleepvaart Museum

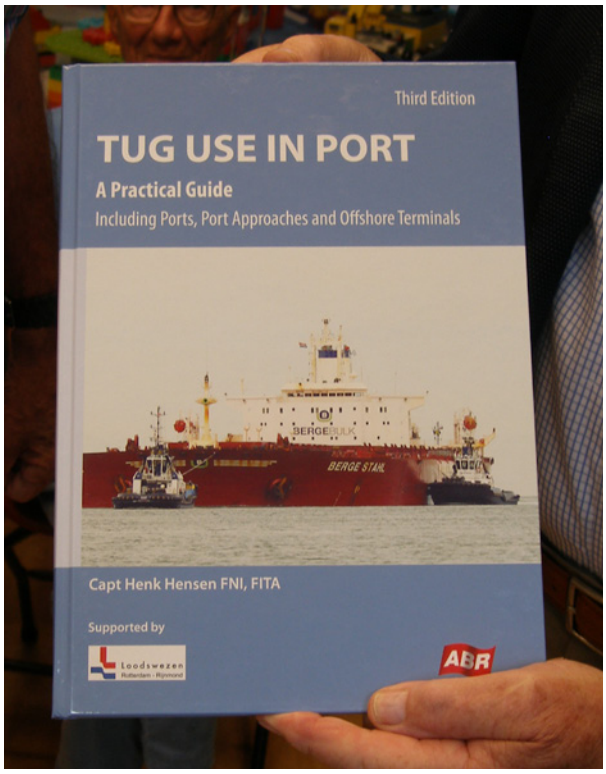


In 1997 werd de eerste editie van het boek 'Tug Use in Port' gepubliceerd. Het boek werd gesponsord door het Havenbedrijf van Rotterdam. In 2002 verscheen de twee editie van 'Tug Use in Port' dat bekend kwam te staan als de 'tug bible'. Deze versie is vertaald in het Braziliaans-Portugees.

Na de uitgave van de tweede editie gingen de ontwikkelingen in sleepbootontwerp door om de kwaliteiten van de sleepboten verder te vergroten ten aanzien van ondermeer effectief en veilig gebruik. Toch vonden er desondanks nog verscheidene ongelukken plaats met sleepboten, meer dan eens met dramatische gevolgen.
De tweede druk is nu ook herzien en verscheidene aanvullingen hebben plaatsgevonden in de nieuwe derde editie van 2018.
Deze derde editie, samen met de Braziliaanse-Portugese versie, zijn door de auteur overhandigd aan de Voorzitter de heer Kees van Essen van het Nationaal Sleepvaart Museum als een logische aanvulling op de bibliotheek van het Museum.

De auteur, Henk Hensen, tevens vrijwilliger van het Museum, heeft als stuurman GHV (Grote Handelsvaart) bij de koopvaardij gevaren, is daarna loods geworden in Rotterdam en vervolgens Nautisch Consultant. Hij heeft diverse nautische boeken op zijn naam staan. De belangrijkste veranderingen in de derde editie zijn:

- Toegevoegd zijn verscheidene nieuwe sleepbootontwerpen, terminal sleepboten, milieuvriendelijke sleepboten, sleepboten van het Japanse type en sleepboten die in ijs opereren.
- Verder aandacht is besteed aan sleepbootassistentie in havens, in ijs en in sluizen. Kop-op-kop assistentie wordt in meer detail besproken.
- Ook aan stabiliteit is verder aandacht besteed en aanbevelingen aan sleepbootkapiteins zijn vermeld hoe te handelen met betrekking tot stabiliteit.
- Beperkingen van sleepboten, zoals met betrekking tot assisteren in golven zijn besproken, als ook het varen in mist.
- Een belangrijk onderwerp zoals bemanning reductie is behandeld.
- Informatie over sleepwinches, sleephaken, sleeptrossen, veiligheidsnormen voor scheepsbolders en kluizen is geüpdatet, als ook het veilig gebruik van hieuwlijnen.
- Nieuwe aspecten van trainingen zijn toegevoegd, zoals voor sleepboten die varen op LNG of assisteren bij LNG terminals, die in ijs en in golven opereren; trainingsmiddelen en -systemen zijn aangevuld en besproken. >>>



- Nieuwe ontwikkelingen zoals virtual reality and augmented reality zijn behandeld.
- Het hoofdstuk over escorteren is helemaal herzien.
- Autonome schepen en het mogelijke effect van deze ontwikkelingen op sleepboten zijn besproken.
- Ook risicoanalyses en safety management systemen hebben aandacht gekregen, ook ten aanzien van de regelgeving in de USA.

Het boek is speciaal geschreven met het oog op wat nodig is voor maritieme professionals die betrokken zijn bij de dagelijkse praktijk van het manoeuvreren met schepen met de hulp van sleepboten en bij de benodigde trainingen daarvoor, zoals loodsen, sleepbootkapiteins en instructeurs. Het boek is evenzo van belang voor sleepbootrederijen, scheepskapiteins en stuurlieden van zeegaande schepen en voor alle andere personen of organisaties op de een of andere wijze betrokken bij het assisteren van schepen met de hulp van sleepboten.

Het boek kan besteld worden voor een prijs van 45 euro bij The ABR Company Ltd, www.tugandosv.com

Kleine vaarsimulator

Begin oktober heeft Hans van der Pennen in collegiale samenwerking met Kees Koree een verdere uitbreiding en verbetering van onze “kleine vaarsimulator” gerealiseerd. Er is een uitbreiding gemaakt, waarbij nu ook de camera beelden van het varende object kunnen worden beïnvloed naar zienswijze van de bezoeker. D.m.v. een druk knop systeem kan de stand van de camera gewijzigd worden.
Tevens is er een nieuwe elektronische timer geplaatst die niet te beïnvloeden is.

De PC is vervangen en na het installeren van de nieuwe apparatuur werd geconstateerd dat met de goede werking van alle toeters en bellen van de vaarsimulator, de bediening verbeterd is tot een voor ons normaal niveau. Er waren geen onacceptabele wachttijden.
Hans van der Pennen en Kees Koree, ook wel de “Willie Wortels” van ons museum genoemd, jullie worden bedankt!

Zie bijgaande foto’s.





Nationaal Sleepvaart Museum in zee met ACS

Vernieuwing ICT omgeving met hulp uit het bedrijfsleven

Al vele jaren zijn vrijwilligers van het Nationaal Sleepvaart Museum actief om de verschillende computertoepassingen die het museum rijk is in de lucht te houden. Centraal in het netwerk van het museum draait een server met daaromheen verschillende PC's voor het tonen van filmpjes, de kassa en andere toepassingen. Doordat de server inmiddels behoorlijk op leeftijd is geraakt en beveiliging van het netwerk steeds belangrijker wordt, is het museum een samenwerking aangegaan met Allround Computer Service B.V. (ACS).
Allround Computer Service B.V. is een computerbedrijf uit Maasdijk dat een sterke band heeft met Maassluis.

Via de Fietspromo's van Maassluis waar Allround Computer Service B.V. alweer enkele jaren de hoofdsponsor is, werd contact gelegd met Arno Kruijt die commercieel directeur is bij de automatiseerder. Na een inventarisatie van de bestaande ICT-omgeving en gesprekken met de ICT-vrijwilligers van het museum stelde Arno Kruijt een aantal zinvolle verbeteringen voor waarmee het museum een goede stap vooruit kan maken. Voorop staat het vervangen van de server en het plaatsen van een goede firewall. Daarna volgt stapsgewijs het gebruik van Office365 zodat ook nieuwe technieken kunnen worden toegepast. Om de oplossing ook financieel haalbaar te maken, heeft Allround Computer Service B.V. ervoor gekozen om alle installatiekosten in het museum voor haar rekening te nemen.



Op de foto rechts Arno Kruit en links Wim de Snaijer

"Ik ben er trots op dat we op deze manier kunnen meedenken en op een betaalbare manier een professioneel steentje kunnen bijdragen aan de ICT-voorzieningen in het museum", zegt Arno Kruijt. Het bouwen van de nieuwe omgeving wordt vooral samen met de vrijwilligers gedaan zodat op de lange termijn het beheer door eigen mensen kan worden gedaan. In noodgevallen kan altijd een beroep op Allround Computer Service B.V. worden gedaan omdat met het opzetten van de nieuwe omgeving kennis van de toepassingen in het museum wordt opgedaan.

Allround Computer Service B.V. ondersteunt op deze manier al meer dan 30 jaar bedrijven in de reisbranche, in de tuinbouw, op de veiling maar ook in veel andere branches. Door altijd klaar te staan voor haar klanten heeft Allround Computer Service B.V. met 20 werknemers een zeer hecht klantenbestand weten op te bouwen. Het Nationaal Sleepvaart Museum voegt Allround Computer Service B.V. daar graag aan toe.

Voor het Nationaal Sleepvaart Museum betekent de samenwerking dat de ICT-vrijwilligers van het museum in geval van problemen kunnen terugvallen op professionele ondersteuning door Allround Computer Service B.V. Maar bovenal ook kunnen we de hulp van ACS inroepen wanneer het museum nieuwe IT technieken wil toepassen. De introductie van Office365 is daarvan een mooi voorbeeld.

Arno Kruijt

Kennismaking met Leo Kischemöller

Jeugd
Eerst iets over mijn achtergrond: Ik ben momenteel 69 jaar en woon sedert 1978 in Maassluis. Oorspronkelijk afkomstig uit Rotterdam, ben ik in 1949 geboren. Mijn eerste 3 levensjaren bracht ik door in ons familiehuis in de Willem Buytewechstraat vlak bij de Parksluizen en de oude zeevaartschool.
In 1953 is ons gezin (ik, ouders en broer) verhuisd naar een nieuwbouwflat aan het Marc(ar)oniplein. Ik bezocht de Chr. HBS aan het Henegouwerplein (tegenwoordig het Marnix College). Na het behalen van het diploma ging ik meteen het bedrijfsleven in. Gezien de budgettaire toestand van ons gezin zat verder studeren er niet in.

Werk
Vanaf september 1968 ben ik in dienst geweest bij enkele accountantskantoren (o.a. EY (Ernst & Young), dat toen nog Moret De Jong & Starke heette. Met een onderbreking van 16 maanden diensttijd, waarvan ik er 12 in Suriname doorbracht (Verbindingsdienst), heb ik dit vak tot 1985 uitgeoefend. Na het behalen van het accountantsdiploma heb ik dit beroep vaarwel gezegd en ben een geheel andere kant op gegaan, nl. de organisatie, finance en automatisering.
Aanvankelijk werkte ik in loondienst, maar heb in 1995 besloten als free lancer “voor mezelf” te beginnen, zoals dat heet. Ik heb bij een aantal grote bedrijven leuke (en soms minder leuke) projecten gedaan.
In 2012 was ik er wel mee klaar en besloot geheel met werken te stoppen.

Gezin
Sedert 1974 ben ik getrouwd met Margreet (Greetje voor intimi). Aanvankelijk woonden wij in Rotterdam zo’n beetje aan de Kralingse Plas (Palestinastraat) in een huisje “onder de huurwaarde”. Ondertussen zochten wij naar een geschikt koophuis, dat wij uiteindelijk vonden in de Specht-straat te Maassluis. Wij namen deze woning in 1977 over van Klaas Reinigert (geen onbekende in de sleepvaart en berging) en Nelleke. Ook toen was er sprake van woning-nood en snel stijgende huizenprijzen. In de periode 1977 t/m 1984 mochten wij 4 kinderen verwelkomen, 2 jongens en 2 meisjes. Die zijn allemaal ge-lukkig goed opgedroogd. De “jongste”, Sander, woont weer “tijdelijk” bij ons in.

Affiniteit met de (sleep)vaart
Naast de onhebbelijkheid dat ik (al vanaf mijn vijfde jaar) graag een hengeltje uitgooi, heb ik mij ook altijd voor scheepvaart geïnteresseerd. Ik heb zelfs zonder medeweten van mijn ouders op mijn 15e gesolliciteerd bij Shell Tankers, toen aan het Hofplein, maar ben (gelukkig of helaas) niet aangenomen.
Ik heb nooit beroepsmatig gevaren, maar ben wel een liefhebber van scheepvaart en schepen, met name tankers, bulk carriers en sleepboten. Dat heb ik van mijn opa, oom en broer geërfd. Mijn grootvader Leendert Geleijnse van moederskant (zoon van de havenmeester van Brouwershaven), naar wie ik vernoemd ben, vertrok uit het Zeeuwse naar Rotterdam, kwam bij Piet Smit en was op een gegeven moment kapitein op de bekende sleepboot Siberië, de sterke Rotterdamse havensleper en ijsbreker die samen met o.a. de Christiaan Brunings de grote rivieren openhield tijdens de zeer strenge winter van 1929, toen het ijs meer dan een halve meter dik was. Hij vertelde mij altijd verhalen over de sleepvaart en de watersnoodramp in 1953. Vooral over het ijsbreken kon hij uitweiden, de keer dat de ruiten van de >>>





stuurhut door boze schaatsers werden ingegooid met stukken ijs omdat hij bij het ijsbreken dwars door hun baan kruiste. Ook hoe de techniek van het ijsbreken werkte, met 3 of 4 boten naast elkaar stroomopwaarts vakken openbreken, zodat de losgekomen ijsschollen naar zee konden wegdrijven en zich niet ophoopten. En overal schepen wegslepen die in het ijs waren ingevroren, want de varende economie moest op gang blijven. Een keer is koningin Wilhelmina bij het ijsbreken komen kijken. Zij was zeer onder de indruk van dit gebeuren. De zoon van mijn grootvader, mijn oom Bart Geleijnse, voer later ook bij sleepdienst Piet Smit, o.a. op de stoomsleper IJsel, en na de oorlog in chronologische volgorde op de caterpillar Zaan, de Turkije, de Poolboten, de super-A boten en tenslotte op de Italië uit 1964. Ook tussendoor een tijdje op de Europa/Azië in het Europoortgebied. Ik heb vaak in de schoolvakanties met hem meegevaren, met name in Vlaardingen. Het meest spectaculair vond ik het met 6 boten manoeuvreren met een geladen supertanker of bulk carrier van 50.000 ton en 12 meter diepgang. Dat waren mooie dagen toen.
Mijn vader werkte op een scheepvaartkantoor (Vulcaan) aan de Veerhaven. Mijn broer heeft als WTK bij de VNS gevaren, de voorloper van Nedlloyd, op de bekende Kerk-boten. Om de diensttijd te ontlopen. Zijn eerste schip was de roestbak Leopoldskerk, een oude Liberty die met wind mee 8 mijl haalde, wat wil je met slechts 1.200 pk voor een 7.000-tonner. Samen met vriendje Aadje Klerks (wiens vader bij Blaauwhoedenveem werkte) droomden wij als 10-jarigen aan de waterkant van de Nieuwe Maas en op de Heen en Weer IV vaak van een later varend bestaan. Hij wel, ik niet, dus. In de jaren 2000-2010 hebben wij met het gezin enkele malen een 14-daagse zeilvakantie in Griekenland en Turkije geboekt. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan.



Voor 's Gravendeel tijdens bezoek H.M. Wilhelmina

Mijn tijd bij het Nationaal Sleepvaart Museum
Zes jaar geleden ben ik met het Nationaal Sleepvaartmuseum in contact gekomen, omdat men een medewerker voor de bibliotheek zocht. De keus viel evenwel niet op mij, omdat een andere sollicitant, mijn gewaardeerde collega Reinier van de Wetering, die veel meer van scheepvaart afweet dan ik en op dat gebied bovendien zeer belezen is, logischerwijze uiteindelijk de "baan" kreeg.

Maar vicevoorzitter Paul Alers zei dat men ook een medewerker automatisering zocht ter verlichting van de werkzaamheden van Kees Koree en anderzijds omdat het museum ambitieuze plannen had om het digitale tijdperk binnen te treden. Of ik daar wat voor voelde. Met name dat laatste sprak mij zeer aan. Nu wist ik niet zoveel van dat soort automatisering af, maar ik had in het verleden wel vaak zijdelings met allerlei aspecten van dit vakgebied te maken gehad. En, alles is te leren.

Onder de bezielende leiding van Kees Koree zijn we begonnen met het uitwerken van een nieuw digitaal systeem voor een online multiple choice vragenspel voor de jeugd om hun (sleep)vaartkennis te testen, hardnekkig tot op heden met de onjuiste titel "de spelcomputer" aangeduid. >>>

Kees had hiervoor al voorbereidend werk gedaan, dat als basis goed bruikbaar was. Sedert enkele jaren draait dat systeem in de Zeezaal tot volle tevredenheid, want veel bezoekers beleven hier plezier aan.

Ondertussen waren we begonnen met het bouwen van een bezoekers informatie systeem (BIS), waarin de gegevens, foto's, video's e.d. van Nederlandse sleepboten van nu en in het verleden worden opgeslagen. De bezoeker van het museum kan hierin zelf op het scherm datgene opzoeken wat hij wil weten. Collega Hans de Klerk draagt de gegevens en foto's aan, die ik dan een plaatsje geef in het BIS systeem. Reinier van de Wetering fungeert als bewaker van de authenticiteit van al hetgeen in het systeem wordt opgeslagen en draagt daarnaast zorg voor een zo optimaal mogelijke kwaliteit van de teksten en het getoonde beeldmateriaal. Ook vermeldenswaard zijn hier Jasiu van Haarlem, Piet van Damme, Gerard Fransen, Nico Ouwehand en Hans van der Ster, die ons voorzien van vlootlijsten, scheepsgegevens, boeiende verhalen en goede raad.

Fase 1 van het BIS was medio 2014 gereed, namelijk alle schepen waarvan in het museum (en de depots) een model aanwezig is. Tevens worden steeds bij tentoonstellingen de aldaar getoonde schepen in BIS opgenomen.
Fase 2 betrof het inbrengen van de sleepboten die in Maassluis in de haven zijn of vroeger waren te zien. Ook dit gedeelte is voltooid (2015).
Fase 3 omvat alle naoorlogse zeeslepers en havensleepboten van Nederlandse bodem. Hiervan was in 2017 80% gereed (nl. de schepen van de grote(re) rederijen).
Fase 4 is inmiddels ook gestart en omvat alle sleep- en duwboten die nog niet in de tranches 1 t/m 3 aan bod zijn gekomen, zoals de rijn- en binnenvaart en de offshore (Smit-Lloyd).

Een geweldig karwei, maar na gestaag doorploeteren bevinden zich nu reeds ca. 2.500 scheepsnamen in het systeem.
Helaas kon dit jaar een aantal maanden geen informatie aan BIS worden toegevoegd, omdat de applicatie ten offer viel aan een hacker en er pas binnenkort een afdoende beveiliging overheen kan worden gelegd om er veilig remote aan te kunnen werken.

Vervolgens heb ik met ondersteuning van Kees Koree en Natanja van Dubbelklik het QR systeem uitgebouwd. Dat omvat het maken van QR (Quick response) codes (de bekende blokjes) van alle schepen in het museum. Deze zitten op de vitrines bevestigd. Ook hebben we tablets (oorspronkelijk in stuurwielen, maar die zijn later verwijderd).

Als de bezoeker de camera van de tablet op zo'n QR code richt, leest de tablet het internetadres met alle gegevens van het betreffende schip daarvan in, zoekt het draadloos op in het BIS systeem en presenteert het resultaat op het scherm van de tablet.

Het laatste project was het (ook weer met hulp van Kees Koree, Natanja van Dubbelklik en de daarvoor in het leven geroepen projectgroep) moderniseren van de website van het museum. Dat is 3 jaar geleden gebeurd. De website oogt nu fris en aantrekkelijk, met veel nieuws en beeldmateriaal. Ook is een duidelijke trend merkbaar dat het publiek meer over de website communiceert met het museum, via de e-mailfaciliteit.

Ook kent de website een Twitter- en facebook account, die beheerd wordt door collega Kees Noevers. Als beheerder van de website maak ik ook deel uit van de PR commissie.

Op de wensenlijst staat nog een digitaal vragenspel voor volwassenen, die daarmee hun kennis van Nederlandse uitdrukkingen uit de scheepvaart kunnen testen. De vragen en antwoorden heb ik inmiddels gereed. Momenteel is Laurens Blom doende deze toepassing te implementeren. Dat moet nog dit jaar zijn beslag krijgen.

Natuurlijk zijn we hiermee niet klaar. De digitalisering van het sleepvaartmuseum schrijdt steeds verder voort. Het gaat ook steeds meer inspanning kosten om de opgebouwde gegevensbestanden up-to-date te houden. Daar zullen altijd mensen voor nodig zijn.

Nationaal Sleepvaart Museum

Hoogstraat 1 - 3, 3142 EA Maassluis
tel.: (010) 5912474

info@nationaalsleepvaartmuseum.nl
www.nationaalsleepvaartmuseum.nl
F: NationaalSleepvaartMuseum
t: @Sleepvaartmuseu
IBAN: NL22 INGB 0004 1617 00

Openingstijden:
zie onze website.

Gesloten:
maandag, Oude- en Nieuwjaarsdag,
1e Paasdag, 1e Pinksterdag, 1e Kerstdag en
tijdens het wisselen van tentoonstellingen
(zie info website).